

TÌM HIỂU VỀ CÁC LÀNG NGHỀ TRUYỀN THỐNG

I MỤC TIÊU

Sau khi tham gia hoạt động này, HS có khả năng:

- Biết được một số nghề truyền thống ở Việt Nam;
- Có thái độ tích cực giữ gìn và phát huy giá trị các làng nghề truyền thống;
- Rèn kĩ năng thiết kế, tổ chức hoạt động, tự tin; phẩm chất yêu nước, chăm chỉ, trách nhiệm.

II CHUẨN BỊ

1. Đối với TPT, BGH và GV

- Tổng hợp thông tin, số liệu giới thiệu các làng nghề: địa điểm, thời gian hình thành và phát triển, sản phẩm;
- Chọn ba đội thi tìm hiểu các làng nghề truyền thống nổi tiếng Việt Nam khối lớp 6 hoặc khối lớp 7, mỗi đội 3 HS tham gia;
- Thiết lập ô chữ, chuẩn bị chuông hoặc trống, cờ, còi để phát tín hiệu;
- Tư vấn cho lớp trực tuần thiết kế kịch bản chương trình hoạt động.

2. Đối với HS

- Tìm hiểu các làng nghề truyền thống của Việt Nam, của địa phương nơi mình sinh sống và học tập: địa điểm, thời gian hình thành và phát triển, nguyên liệu, quy trình sản xuất, dụng cụ lao động, sản phẩm,...;
- Lớp trực tuần chuẩn bị để dẫn về các làng nghề truyền thống ở Việt Nam, làng nghề truyền thống ở địa phương.

III TIẾN TRÌNH TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG

Hoạt động 1 CHÀO CỜ

- HS lớp trực tuần điều khiển lễ chào cờ và nhận xét thi đua.
- GV trực tuần hoặc TPT/ đại diện BGH bổ sung nhận xét, phát cờ thi đua (nếu có).
- TPT/ đại diện BGH phổ biến công việc tuần mới.

Hoạt động 2 TÌM HIỂU CÁC LÀNG NGHỀ TRUYỀN THỐNG CỦA VIỆT NAM

a) Mục tiêu

- Biết được một số làng nghề truyền thống nổi tiếng ở nước ta;
- Tự tin, hứng thú tham gia tìm hiểu nghề truyền thống cùng các bạn.

b) Nội dung – Tổ chức thực hiện

- Lớp trực tuần báo cáo để dẫn về các làng nghề truyền thống của Việt Nam.
- Mời các đội thi tìm hiểu vào vị trí.
- Thi phát tín hiệu chuông/ còi/ còi/ trống nhanh để giành quyền trả lời.
- Người dẫn chương trình hướng dẫn luật: Lắng nghe câu hỏi, sau khẩu lệnh “Bắt đầu”, các đội có quyền phát tín hiệu chuông/ còi/ còi/ trống để trả lời, đội nào có tín hiệu đầu tiên được trả lời. Nếu trả lời sai, các đội còn lại phát tín hiệu giành quyền trả lời tiếp. Mỗi câu trả lời đúng được 10 điểm.

Các ô chữ:

- + Hàng 1: Có 11 chữ cái, tên của một làng nghề truyền thống nổi tiếng nằm bên bờ sông Hồng (Gốm Bát Tràng).
- + Hàng 2: Có 10 chữ cái, tên của một làng nghề truyền thống nằm trên địa bàn quận Hà Đông – Hà Nội (Lụa Vạn Phúc).
- + Hàng 3: Có 13 chữ cái, làng nghề miền biển thuộc huyện Sông Cầu, tỉnh Phú Yên (Muối Tuyết Diêm).
- + Hàng 4: Có 16 chữ cái, làng nghề có từ thời nhà Lý thuộc Chương Mỹ – Hà Nội (Khảm trai Chuôn Ngọ).
- + Hàng 5: Có 11 chữ cái, đây là tên làng nghề truyền thống thuộc huyện Thuận Thành – tỉnh Bắc Ninh (Tranh Đông Hồ).
- + Hàng 6: Có 15 chữ cái, làng nghề này nằm ở quận Ngũ Hành Sơn – Đà Nẵng (Đá mỹ nghệ Non Nước).

(Các ô còn lại tìm hiểu các làng nghề ở địa phương)

- Các đội thi tự cộng điểm cho đội mình, người dẫn chương trình công bố điểm của các đội, đội thắng cuộc.

ĐÁNH GIÁ

- TPT nhận xét chung về hoạt động, sau đó nêu câu hỏi yêu cầu HS trả lời:
- + Qua hoạt động hôm nay, em biết được những làng nghề truyền thống nào của đất nước ta, của địa phương em?
- + Nếu chọn nghề truyền thống, em sẽ chọn nghề nào? Vì sao?
- + Em sẽ làm gì để góp phần giữ gìn và phát huy các nghề truyền thống của Việt Nam và của địa phương em?

– HS chia sẻ các ý kiến, GV đưa ra thông điệp: *Giữ gìn và phát triển nghề truyền thống không chỉ giải quyết việc làm cho người lao động, xoá đói, giảm nghèo mà còn góp phần bảo vệ và phát huy bản sắc văn hoá dân tộc, giới thiệu rộng rãi cho mọi người trên thế giới tinh hoa văn hoá Việt Nam.*

HOẠT ĐỘNG TIẾP NỐI

GV yêu cầu HS tiếp tục thực hiện những việc sau:

- Tìm hiểu các sản phẩm của các làng nghề truyền thống.
- Tìm hiểu trong gia đình dùng các đồ thủ công của các làng nghề truyền thống nào.
- Cùng người thân, bạn bè thăm làng nghề truyền thống địa phương hoặc nơi gần nhất.

KHÁM PHÁ NGHỀ TRUYỀN THỐNG Ở NƯỚC TA

I MỤC TIÊU

Sau khi tham gia hoạt động này, HS có khả năng:

- Nêu được tên một số nghề truyền thống ở Việt Nam và địa phương;
- Nêu được hoạt động đặc trưng và lợi ích của nghề truyền thống;
- Lập được kế hoạch tìm hiểu các nghề truyền thống;
- Rèn luyện năng lực tự chủ, giao tiếp và hợp tác, thiết kế và tổ chức hoạt động, định hướng nghề nghiệp; phẩm chất trách nhiệm, chăm chỉ.

II THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

1. GV chuẩn bị

- Video hoặc hình ảnh minh họa một số nghề truyền thống ở Việt Nam và địa phương (bộ thẻ nghề truyền thống theo Thông tư số 44/2020/TT-BGDĐT ngày 03 tháng 11 năm 2020 của Bộ Giáo dục và Đào tạo);
- Một số sản phẩm của nghề truyền thống (nếu có);
- Máy tính, máy chiếu, màn hình (nếu có).

2. HS chuẩn bị

- Tìm hiểu các nghề truyền thống ở nước ta và địa phương (từ hoạt động sinh hoạt dưới cờ, Internet, sách, báo,...);
- Sưu tầm hình ảnh về các nghề truyền thống.

III TIẾN TRÌNH TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG

Khởi động

Tổ chức cho HS hát hoặc chơi trò chơi có nội dung liên quan đến nội dung của hoạt động.

KHÁM PHÁ – KẾT NỐI

Hoạt động 1 TÌM HIỂU HOẠT ĐỘNG ĐẶC TRƯNG VÀ VAI TRÒ CỦA NGHỀ TRUYỀN THỐNG

a) Mục tiêu

- Nêu được tên một số nghề truyền thống ở địa phương và nước ta;
- Nêu được hoạt động đặc trưng và vai trò của nghề truyền thống;
- Biết được: nghề truyền thống là một bộ phận quan trọng của thế giới nghề nghiệp ở nước ta.

b) Nội dung – Tổ chức thực hiện

– GV yêu cầu HS kể lại những điều đã trải nghiệm qua hoạt động tìm hiểu các làng nghề truyền thống ở tiết sinh hoạt dưới cờ đầu tuần.

– Tổ chức cho HS xem một số video hoặc hình ảnh về các nghề truyền thống như nghề: gốm sứ Bát Tràng, gốm Chu Đậu, chiếu cói Nga Sơn, chiếu cói Kim Sơn, đá mỹ nghệ Non Nước, trồng hoa đào ở Nhật Tân, trồng hoa ở Sa Đéc,...

Hoặc GV có thể sử dụng các tranh, ảnh nghề truyền thống do GV và HS cùng chuẩn bị kết hợp với giới thiệu sơ lược về địa danh, nguồn gốc xuất xứ, sản phẩm và những lợi ích của nghề truyền thống. Cố gắng giới thiệu được 4 – 5 nghề truyền thống nổi tiếng của Việt Nam.

– Sau khi HS xem xong video hoặc quan sát tranh, ảnh về nghề truyền thống, GV yêu cầu HS hoạt động nhóm để thảo luận về nghề truyền thống theo các gợi ý sau:

- + Kể tên các nghề truyền thống ở nước ta mà em biết.
- + Nghề truyền thống có những hoạt động đặc trưng nào?
- + Nghề truyền thống có vai trò thế nào đối với người dân và xã hội?
- + Dựa vào hoạt động đặc trưng của nghề truyền thống, em nhận thấy ở địa phương em có những nghề truyền thống nào?

– HS hoạt động nhóm, thực hiện nhiệm vụ được giao. GV động viên, khuyến khích HS thể hiện những kinh nghiệm, hiểu biết về nghề truyền thống của bản thân để tạo không khí học tập tích cực trong lớp học.

– Mời đại diện các nhóm HS trình bày kết quả thảo luận nhóm.

– GV giải thích và kết luận:

- + *Nghề truyền thống là nghề có từ lâu đời, được truyền từ thế hệ này sang thế hệ khác và thường gắn với tên của địa phương – nơi có nghề truyền thống hoặc ông/ bà tổ của nghề; sản phẩm của nghề mang đậm bản sắc văn hoá dân tộc.*
- + *Nước ta có rất nhiều nghề truyền thống (GV nêu tên một số nghề truyền thống tiêu biểu để minh hoạ). Hầu như ở địa phương nào của nước ta cũng có nghề truyền thống (GV nêu tên một số nghề truyền thống ở địa phương để minh hoạ).*

- + Mỗi nghề truyền thống đều có những hoạt động đặc trưng riêng, nhưng tất cả các nghề truyền thống đều có những hoạt động đặc trưng chung sau đây: Người thợ thủ công làm các sản phẩm thủ công bằng đôi tay khéo léo từ những nguyên liệu tự nhiên của địa phương (như: đất sét, đá tự nhiên, cây cối, cây lanh,...). Nghề được truyền từ thế hệ này sang thế hệ khác theo phương thức truyền nghề từ những người nghệ nhân hoặc thợ lành nghề. Cùng với đó, nghề truyền thống còn có hoạt động đặc trưng là giới thiệu sản phẩm thủ công của quê hương đến mọi người.
- + Nghề truyền thống có vai trò rất quan trọng đối với xã hội vì nghề truyền thống không chỉ giải quyết công ăn, việc làm cho người lao động mà còn góp phần xoá đói, giảm nghèo, bảo tồn và phát huy bản sắc văn hoá dân tộc. Mỗi chúng ta hãy tìm hiểu, khám phá để có được nhiều hiểu biết, trải nghiệm thú vị về nghề truyền thống và giới thiệu cho mọi người tinh hoa văn hoá của Việt Nam.

THỰC HÀNH

Hoạt động 2 LẬP KẾ HOẠCH TÌM HIỂU NGHỀ TRUYỀN THỐNG

a) Mục tiêu

Lập được kế hoạch tìm hiểu nghề truyền thống.

b) Nội dung – Tổ chức thực hiện

– Tổ chức cho HS hoạt động nhóm để trao đổi và lập kế hoạch tìm hiểu một nghề truyền thống với những nội dung sau:

1. Tên nghề truyền thống dự định tìm hiểu
2. Mục đích tìm hiểu nghề (Tìm hiểu nghề đó để làm gì?)
3. Nội dung tìm hiểu nghề
4. Phân công nhiệm vụ
5. Những hoạt động sẽ tiến hành
6. Thời gian tìm hiểu nghề
7. Địa điểm
8. Nội dung, hình thức trình bày kết quả

Gợi ý: HS có thể lập thành bảng kế hoạch tìm hiểu nghề hoặc thiết kế kế hoạch tìm hiểu nghề truyền thống dưới dạng sơ đồ tư duy.

– Mời đại diện một số nhóm trình bày kế hoạch tìm hiểu nghề truyền thống của nhóm mình. Các nhóm khác chú ý lắng nghe, nhận xét và phản biện (nếu cần).

– Nhận xét chung về kế hoạch tìm hiểu nghề truyền thống của các nhóm.

Hoạt động 3 THIẾT KẾ PHIẾU PHÒNG VẤN

a) Mục tiêu

Thiết kế được phiếu phỏng vấn để thu thập thông tin khi tìm hiểu nghề truyền thống.

b) Nội dung – Tổ chức thực hiện

– GV giải thích: Phỏng vấn người lao động là cách thu thập thông tin nhanh, thực tế và hữu hiệu vì người lao động là những người trực tiếp tham gia vào các công đoạn sản xuất. Họ hiểu rõ những vấn đề liên quan đến lao động nghề nghiệp, như: các hoạt động của nghề, trang thiết bị lao động, những yêu cầu của nghề đối với người lao động, vấn đề an toàn trong lao động. Muốn phỏng vấn đạt mục đích, yêu cầu của việc tìm hiểu nghề, trước hết cần phải chuẩn bị những điều sẽ hỏi người lao động. Tốt nhất là thiết kế phiếu phỏng vấn và coi đây là công cụ thu thập thông tin khi tìm hiểu nghề.

– Yêu cầu HS làm việc nhóm, thảo luận xác định những câu hỏi sẽ sử dụng để phỏng vấn người làm nghề truyền thống trong quá trình tìm hiểu và trải nghiệm nghề truyền thống. GV có thể để HS sử dụng những gợi ý được ghi trong Hoạt động 3 để thiết kế phiếu phỏng vấn, ví dụ:

- + Bác/ cô/ chú vui lòng cho cháu biết, nghề..... có từ bao giờ?
- + Nghề mà bác/ cô/ chú đang làm có những hoạt động đặc trưng nào ạ?
- + Bác/ cô/ chú có thể kể cho cháu nghe về những công việc mà bác/ cô/ chú thường làm hằng ngày là gì được không ạ?
- + Muốn làm tốt nghề này, cần phải có những hiểu biết, khả năng nào ạ?
- + Nghề này đòi hỏi người lao động cần có những đức tính gì ạ?
- + ...

– Đại diện một số nhóm trình bày, chia sẻ phiếu phỏng vấn nhóm đã thiết kế được. Những nhóm khác lắng nghe, có thể tham khảo và bổ sung câu hỏi vào phiếu phỏng vấn của nhóm mình.

– Nhận xét chung về phiếu phỏng vấn các nhóm đã thiết kế được.

– Nhắc nhở các nhóm bổ sung câu hỏi để đảm bảo thu thập được thông tin về các hoạt động đặc trưng của nghề; yêu cầu cơ bản, trang thiết bị, dụng cụ lao động của nghề; vấn đề an toàn lao động khi sử dụng công cụ lao động trong nghề; sản phẩm chủ yếu của nghề.

Lưu ý: Nếu không đủ thời gian HS thiết kế phiếu phỏng vấn tại lớp, GV giao cho HS về nhà thực hiện vào hoạt động sau giờ học, sau đó sẽ chia sẻ trong tiết sinh hoạt lớp.

VẬN DỤNG – HOẠT ĐỘNG SAU GIỜ HỌC

a) Mục tiêu

- Thực hiện được kế hoạch tìm hiểu nghề truyền thống vào thời gian ngoài giờ học ở lớp, qua đó củng cố, mở rộng hiểu biết về nghề truyền thống;
- Rèn luyện kĩ năng hợp tác, tự chủ, nghiên cứu, khảo sát thực tế.

b) Nội dung – Tổ chức thực hiện

GV yêu cầu và hướng dẫn HS về nhà thực hiện những việc sau:

- Tìm hiểu một nghề truyền thống mà em yêu thích theo kế hoạch đã lập. Có thể tìm hiểu qua sách báo, Internet, hỏi người làm nghề,... và thực hiện theo nhóm/ tổ.

- Thiết kế phiếu phỏng vấn (nếu chưa hoàn thành ở lớp).
- Ghi chép thông tin và lưu lại hình ảnh của nghề (nếu có).

TỔNG KẾT

- GV yêu cầu HS trình bày những điều đã thu nhận được và cảm nhận, mong muốn của bản thân sau khi tham gia hoạt động.

- GV kết luận chung: *Nghề truyền thống là những nghề có từ lâu đời, được truyền từ thế hệ này sang thế hệ khác và mang đậm bản sắc văn hoá dân tộc. Nghề truyền thống có những hoạt động đặc trưng rất thú vị, hấp dẫn và đem lại nhiều lợi ích cho xã hội cũng như các địa phương. Mỗi chúng ta cần tìm hiểu nhiều hơn nữa về nghề truyền thống để có thể giới thiệu với bạn bè trong nước và quốc tế về nghề truyền thống của đất nước, quê hương. Chúng ta tự hào về nghề truyền thống của đất nước Việt Nam.*

- GV nhận xét thái độ tham gia các hoạt động của HS; động viên, khen ngợi những HS tích cực, có nhiều đóng góp trong các hoạt động.

I SƠ KẾT TUẦN VÀ THÔNG QUA KẾ HOẠCH TUẦN SAU

GV yêu cầu ban cán sự lớp điều hành lớp tự đánh giá và sơ kết tuần, xây dựng kế hoạch tuần mới.

II SINH HOẠT THEO CHỦ ĐỀ

a) Mục tiêu

- Trình bày được những hiểu biết của bản thân về nghề truyền thống;
- Nêu được nội dung phiếu phỏng vấn và kết quả tìm hiểu một nghề truyền thống qua hoạt động sau giờ học.

b) Nội dung – Tổ chức thực hiện

GV tổ chức cho HS chia sẻ về:

- Những điều đã học hỏi được về nghề truyền thống ở nước ta và địa phương em;
- Phiếu phỏng vấn đã thiết kế được (nếu chưa thực hiện được trong tiết hoạt động giáo dục theo chủ đề);
- Kết quả tìm hiểu một nghề truyền thống.